

Research Article

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85”

CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF THE “85th RUBBUA TRADITION: ONLY ONE IN THE WORLD, ONLY PLACE IN THAILAND” PROJECT EVALUATION

โสจิลักษณ์ กมลศักดาวิกุล^{1*} และ ชนม์ธิดา ยศปัน²

¹กลุ่มงานวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

²สาขาวิชาการตลาดดิจิทัล คณะบัญชีและวิทยาการจัดการ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

Sojiluk Kamonsakdavikul^{1*}, Chontida Yospan²

¹Research and Academic Services Office, Southeast Bangkok College

²Digital Marketing Department, Faculty of Accounting and Management Science, Southeast Bangkok College

*E-mail: sojiluk@yahoo.com

Received: 2022-02-01

Revised: 2022-03-07

Accepted: 2022-03-07

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบชิปปี้ และ 2) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดล การประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบชิปปี้ กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 124 คน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการดำเนินโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านบริบทมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.06$) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 3.84$) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ และ 2) โมเดลการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติ $\chi^2 = 376.378$ df = 246, p-value = 0.000, CMIN/df = 1.530, CFI = 0.939, TLI =

0.931, RMSE = 0.066, RMR = 0.036 องค์ประกอบการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ การประเมินผลผลิต (0.89) การประเมินปัจจัยนำเข้า (0.86) การประเมินกระบวนการ (0.83) และการประเมินบริบท (0.82)

คำสำคัญ: องค์ประกอบเชิงยืนยัน การประเมินผลโครงการ ประเพณีรับบัว

ABSTRACT

The objectives were to 1) evaluate the “85th Rubbua tradition: only one in the world, only place in Thailand” project by using CIPP model and 2) analyze the confirmatory factors of “85th Rubbua tradition: only one in the world, only place in Thailand” project evaluation’s model by using CIPP model. The sample was purposive sampling 124 committees. The research instrument was questionnaire. Data analysis were performed by using mean, standard deviation and confirmatory factor analysis. The results found that 1) the 85th Rubbua tradition project implementation by overall as in the opinion of committee, was at a high level ($\bar{X} = 3.93$). When classified by individual aspects, the aspect of context gained the highest mean score ($\bar{X} = 4.15$), followed by the aspect of output ($\bar{X} = 4.06$) input ($\bar{X} = 3.84$) and process ($\bar{X} = 3.71$) respectively. 2) the model of 85th Rubbua tradition’s project evaluation was fit with the empirical data ($\chi^2 = 376.378$ df = 246, p-value = 0.000, CMIN/df = 1.530, CFI = 0.939, TLI = 0.931, RMSE = 0.066, RMR = 0.036). The model consisted of 4 factors, including output evaluation (0.89) input evaluation (0.86) process evaluation (0.83) and context evaluation (0.82).

Keywords: confirmatory factor analysis, project evaluation, rubbua tradition

บทนำ

“รับบัว” เป็นประเพณีที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย เนื่องจากได้รับการประกาศเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติโดยกระทรวงวัฒนธรรม ในปี 2555 และได้ รับการขนานนามให้เป็น “ประเพณีหนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย” เพราะเป็นประเพณีที่แสดงให้เห็นถึงความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อคนต่างถิ่นที่อพยพเข้ามาอาศัยในพื้นที่

บางพลี สมุทรปราการ อีกทั้งยังเป็นประเพณีที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความผูกพันกับสายน้ำของชาวบางพลีที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้อย่างเด่นชัด

ประเพณีรับบัวมีข้อสันนิษฐานจากหลักฐานในพงศาวดารว่าเกิดขึ้นในราชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย หรือรัชกาลที่ 2 โดยมีประวัติความเป็นมาของประเพณีดังนี้ หนึ่ง

เกิดจากประชากร 3 กลุ่มคือ คนไทย มอญ และลาวที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บางพลี ได้ตกลงกัน แยกย้ายไปทำมาหากิน คนไทยจึงเก็บดอกบัวหลวง ที่มีมากมายจากฝั่งตอนเหนือของบางพลีไว้ให้ คนมอญ เพื่อนำไปบูชาพระคาถาพัน (เทศน์มหาชาติ) ที่ปากลัดหรือพระประแดง สอง เกิดจากคนมอญ ที่ปากลัดมาทำนาที่บางพลี เมื่อเสร็จสิ้นการทำนา ได้เก็บดอกบัวที่บางพลีกลับไปบูชาพระคาถาพัน ที่ปากลัด เมื่อคนไทยเห็นคนมอญเก็บดอกบัว อยู่เช่นนี้ทุกปี จึงอาสาเก็บดอกบัวเตรียมไว้ให้ ด้วยความมีเมตตาจิตเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ระยะเวลา ก็ส่งให้กับมือมีการไหว้ขอบคุณ ต่อมาคุ้นเคยกัน ถ้าไกลก็โยนให้กลายเป็น “ประเพณีรับบัว-โยนบัว” สาม พื้นที่บางพลีมีดอกบัวจำนวนมาก เมื่อถึง เทศกาลออกพรรษาประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง จึงนำดอกบัวไปถวายพระ ด้วยเชื่อกันว่า การถวายพระ ด้วยดอกบัวจะได้บุญกุศลแรง (Navavongsathian et al., 2013)

ประเพณีรับบัวจึงเป็นประเพณีที่สืบทอด กันมาอย่างยาวนานของชาวบางพลี และในปี 2563 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้จัดงาน “ประเพณี รับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” ขึ้นอย่างยิ่งใหญ่เป็นเวลา 4 วันระหว่าง วันที่ 28 กันยายน – 1 ตุลาคม 2563 ณ บริเวณ ที่ว่าการอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สืบสานประเพณีท้องถิ่น ให้คงอยู่สืบไป เพื่อเป็นมาตรการหนึ่งในการส่งเสริม การท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมี กิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อสืบสานประเพณี

ท้องถิ่นและส่งเสริมการท่องเที่ยวจากการ มีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และ ประชาชนในพื้นที่ อาทิ การแห่หลวงพ่โตทางบก-ทางน้ำ พิธี ตักบาตรพระทางเรือ การประกวด กลองยาว การประกวดหนุ่ม-สาวรับบัว การประกวด สาวน้อยร้อยชั่ง การประกวดวาดภาพประเพณี รับบัว การประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่ง การแสดง โขนสด การแสดงอังกฤษลูก การแสดงรำไทย การแสดงดนตรีไทย การแสดงรำวงย้อนยุค การแสดงเพลงพื้นบ้าน การแข่งขันดำสั้มดำ การแข่งขันมัดและกินข้าวต้มมัด และ การแข่งขัน เรือมาด

จะเห็นได้ว่า การดำเนินโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียว ในประเทศไทยครั้งที่ 85” ตลอดทั้ง 4 วัน หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร เวลา และงบประมาณในการดำเนินงานจำนวนมาก ผู้วิจัย ในฐานะหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียว ในประเทศไทยครั้งที่ 85” จึงสนใจประเมินผล การดำเนินโครงการดังกล่าวว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ตามแนวคิดของ Stufflebeam (2000) ซึ่งเป็น รูปแบบการประเมินผลโครงการที่ได้รับความนิยม เนื่องจากสามารถอธิบายคุณภาพของโครงการได้ อย่างเป็นระบบและครอบคลุมการดำเนินงาน ทุกขั้นตอน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้การวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อทดสอบโมเดล การประเมินผลโครงการตามรูปแบบชิปปี้ ว่ามี ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากน้อย เพียงใด เพื่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สมุทรปราการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการประเมินผล และตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย” ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากยิ่งขึ้นในปีถัดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบชิปปี้
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบชิปปี้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การประเมินผลโครงการประเพณีรับบัวครั้งนี้ ใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ตามแนวคิดของ Stufflebeam (2000) ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบของการประเมินออกเป็น 4 ด้านคือ 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผลของโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย รวมทั้งพันธกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความพร้อม และความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการ

ประเมินเพื่อพิจารณาถึงการนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรค และ 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

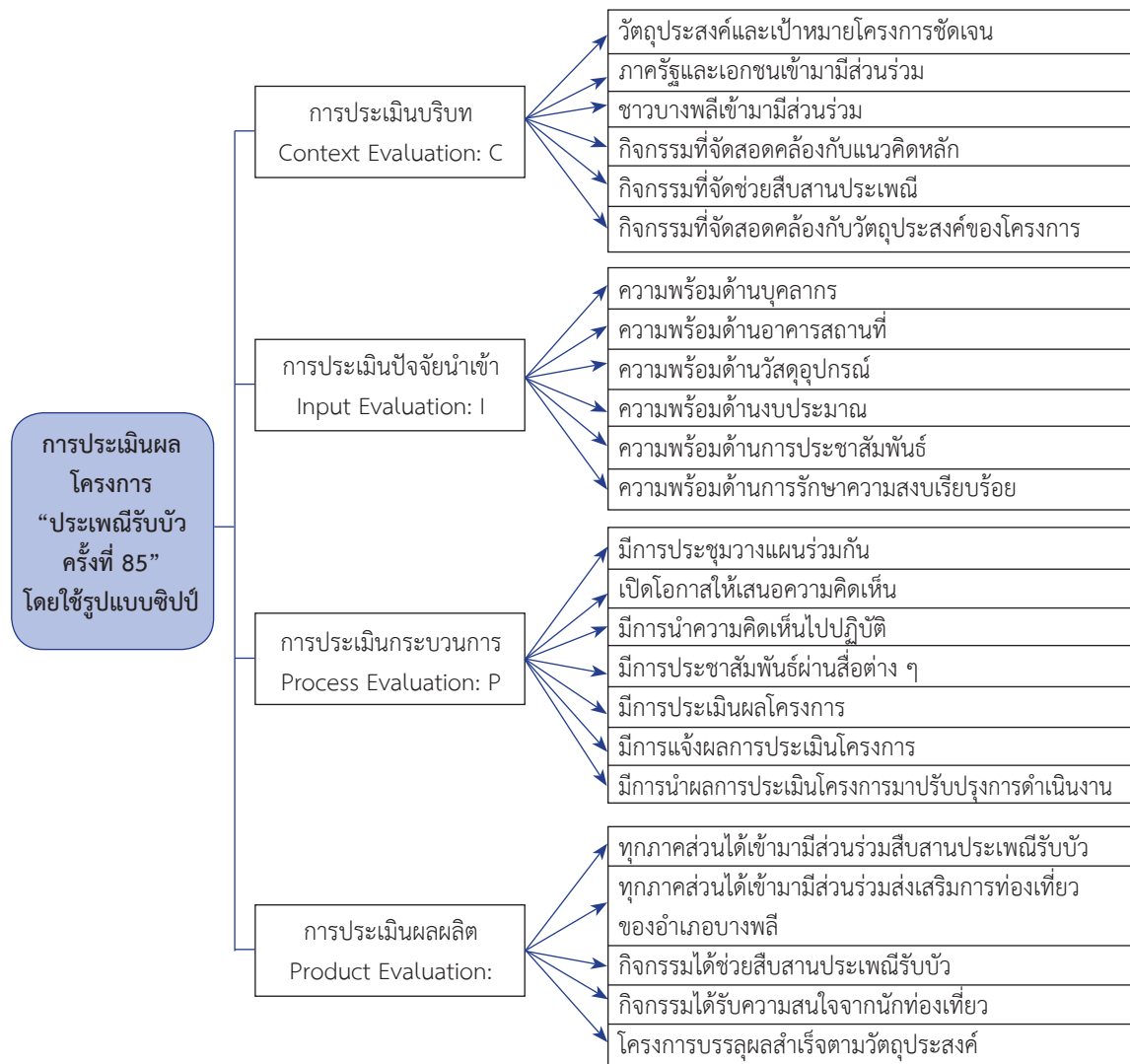
ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะ กรรมการดำเนินงานโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 จำนวน 200 คน ซึ่งประกอบด้วยคณะ กรรมการดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรมทั้ง 24 กิจกรรม ได้แก่ 1) พิธีแห่หลวงพ่อดำทางบก 2) พิธีแห่หลวงพ่อดำทางน้ำ 3) พิธีตักบาตรพระทางเรือ 4) การประกวดกลองยาว 5) การประกวดหนุ่ม-สาวรับบัว 6) การประกวดสาวน้อยร้อยชั่ง 7) การประกวดวาดภาพประเพณีรับบัว 8) การประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่ง 9) การประกวดเต้นบาสโลป 10) การประกวดเรือประเพณีต่าง ๆ 11) การแสดงโขนส่นักเรียน 12) การแสดงอังกะลุงผู้สูงอายุ ตำบลบางปลา 13) การแสดงอังกะลุงผู้สูงอายุ ตำบลบางพลีใหญ่ 14) การแสดงอังกะลุงผู้สูงอายุ ตำบลบางโฉลง 15) การแสดงวิถีชีวิตชาวบางลาว 16) การแสดงรำไทยผู้สูงอายุตำบลบางพลีใหญ่ 17) การแสดงดนตรีไทยโรงเรียนวัดกึ่งแก้ว 18) การแสดงดนตรีไทยโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน 19) การแสดงรำวงย้อนยุค 20) การแสดงเพลงพื้นบ้านชาวสมุทรปราการ 21) การแข่งขันตำส้มตำ 22) การแข่งขันมัดข้าวต้มมัด 23) การแข่งขันกินข้าวต้มมัดและ 24) การแข่งขันเรือมาด

Bentler and Chou (1987) กล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้กำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันว่า ขนาดตัวอย่างควรเป็น 5 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ เนื่องจาก การวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 24 ตัวแปร จึงต้องมีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 120 ตัวอย่าง

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้น 124 ตัวอย่างจำนวนตัวอย่างในการวิจัยจึงเป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าว และ การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 24 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ตั้งแต่ 0.66-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .952 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามระหว่างวันที่ 28 กันยายน – 1 ตุลาคม 2563 ณ บริเวณที่ว่าการอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จัดโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการดำเนินงาน 124 คน ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่ง

ประธาน รองประธานและกรรมการ จากคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ

ผลการวิจัย

1. การประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบชิปปี้ สรุปผลได้ดังนี้

1.1 การประเมินผลการดำเนินโครงการ ประเพณีรับบัวครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ตามความคิดเห็นของคณะ กรรมการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.06$) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 3.84$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.71$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการดำเนินโครงการ ประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน โดยพิจารณาภาพรวม และ รายด้าน

ผลการดำเนินโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบริบท	4.15	0.60	มาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	3.84	0.65	มาก
3. ด้านกระบวนการ	3.71	0.68	มาก
4. ด้านผลผลิต	4.06	0.69	มาก
รวมเฉลี่ย	3.93	0.56	มาก

1.2 การประเมินผลการดำเนินโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมที่จัดช่วยสืบสานประเพณีรับบัว มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาคือ ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ($\bar{X} = 4.15$) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ มีความชัดเจนและกิจกรรมที่จัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ($\bar{X} = 4.13$) ชาวบางพลีเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ($\bar{X} = 4.10$) และกิจกรรมที่จัดสอดคล้องกับแนวคิดหลัก (Theme) ของโครงการ ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ ดังตาราง 2

1.3 การประเมินผลการดำเนินโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพร้อมด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาคือ มีความพร้อมด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.91$) มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.86$) มีความพร้อมด้านวัสดุ/อุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.79$) มีความพร้อมด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.77$) และมีความพร้อมด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการจราจร ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ ดังตาราง 3

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการดำเนินโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน

ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ มีความชัดเจน	4.13	0.73	มาก
2. ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ	4.15	0.71	มาก
3. ชาวบางพลีเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ	4.10	0.78	มาก
4. กิจกรรมที่จัดสอดคล้องกับแนวคิดหลัก (Theme) ของโครงการ	4.00	0.65	มาก
5. กิจกรรมที่จัดช่วยสืบสานประเพณีรับบัว	4.40	0.70	มาก
6. กิจกรรมที่จัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.13	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	4.15	0.60	มาก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการดำเนินโครงการ ประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน

ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความพร้อมด้านบุคลากร	3.91	0.67	มาก
2. ความพร้อมด้านอาคารสถานที่	3.86	0.79	มาก
3. ความพร้อมด้านวัสดุ/อุปกรณ์	3.79	0.79	มาก
4. ความพร้อมด้านงบประมาณ	3.95	0.73	มาก
5. ความพร้อมด้านการประชาสัมพันธ์	3.77	0.96	มาก
6. ความพร้อมด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจราจร	3.74	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	3.84	0.65	มาก

1.4 การประเมินผลการดำเนินโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการประชุมวางแผนร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ มีการประชาสัมพันธ์ ประเพณีรับบัวผ่านสื่อต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.77$) มีการ

ประเมินผลการดำเนินโครงการและมีการนำผลประเมินการประเมินโครงการมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.73$) เปิดโอกาสให้คณะกรรมการนำเสนอความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.71$) มีการแจ้งผลการประเมินโครงการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.65$) และมีการนำความคิดเห็นของคณะกรรมการไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการดำเนินโครงการ ประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการประชุมวางแผนร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการ	3.81	0.87	มาก
2. เปิดโอกาสให้คณะกรรมการนำเสนอความคิดเห็น	3.71	0.79	มาก
3. มีการนำความคิดเห็นของคณะกรรมการไปปฏิบัติ	3.60	0.81	มาก
4. มีการประชาสัมพันธ์ประเพณีรับบัวผ่านสื่อต่าง ๆ	3.77	0.93	มาก
5. มีการประเมินผลการดำเนินโครงการ	3.73	0.80	มาก
6. มีการแจ้งผลการประเมินโครงการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ	3.65	0.81	มาก
7. มีการนำผลประเมินการประเมินโครงการมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน	3.73	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย	3.71	0.68	มาก

1.5 การประเมินผลการดำเนินโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีรับบัว มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ กิจกรรมที่จัดขึ้นได้ช่วยสืบสานประเพณีรับบัว ($\bar{X} = 4.12$) ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอบางพลี ($\bar{X} = 4.06$) การจัดประเพณีรับบัวประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.02$) และกิจกรรมที่จัดขึ้นได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ ดังตาราง 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการดำเนินโครงการ ประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน

ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบสาน ประเพณีรับบัว	4.13	0.84	มาก
2. ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม การท่องเที่ยวของอำเภอบางพลี	4.06	0.83	มาก
3. กิจกรรมที่จัดขึ้นได้ช่วยสืบสานประเพณีรับบัว	4.12	0.79	มาก
4. กิจกรรมที่จัดขึ้นได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว	3.98	0.78	มาก
5. การจัดประเพณีรับบัวประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.02	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	4.06	0.69	มาก

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยันโมเดลการประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบชิปปี้

2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การศึกษาลักษณะการแจกแจงของข้อมูลตัวแปรแต่ละตัวโดยใช้ค่าความโด่ง (Kurtosis) และความเบ้ (Skewness) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 24 ตัว ว่าแตกต่างจากศูนย์มากน้อยเพียงใด พบว่าค่าความโด่งและความเบ้มีค่าใกล้เคียงกับศูนย์หรือแตกต่างจากศูนย์เพียงเล็กน้อย โดยมีค่าความเบ้ไม่เกิน 3 และค่าความโด่งไม่เกิน 10 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้มีการแจกแจงแบบการแจกแจงปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normal Distribution) และสามารถนำตัวแปรทุกตัวที่ศึกษา

มาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและเชิงยืนยันได้

ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) แล้ว ทำการหมุนแกนด้วยการหมุนแกนแบบตั้งฉาก โดยวิธี Varimax พบว่า การประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 24 ตัว จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการและการประเมินผลผลิต และไม่มีตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า 0.3 ดังปรากฏผลในตาราง 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ตัวแปร	รายละเอียด	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ			
		Context Evaluation	Input Evaluation	Process Evaluation	Product Evaluation
Q1	การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โครงการมีความชัดเจน	.796			
Q2	ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม	.752			
Q3	ชาวบางพลีเข้ามามีส่วนร่วม	.723			
Q4	กิจกรรมที่จัดสอดคล้องกับแนวคิดหลัก (Theme) ของโครงการ	.666			
Q5	กิจกรรมที่จัดช่วยสืบสานประเพณี รั้วบัว	.703	.		
Q6	กิจกรรมที่จัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของโครงการ	.747			
Q7	ความพร้อมด้านบุคลากร		595		
Q8	ความพร้อมด้านอาคารสถานที่		.737		
Q9	ความพร้อมด้านวัสดุ/อุปกรณ์		.779		
Q10	ความพร้อมด้านงบประมาณ		.748		
Q11	ความพร้อมด้านการประชาสัมพันธ์		.626		
Q12	ความพร้อมด้านการรักษาความสงบ เรียบร้อยและการจราจร		.624		
Q13	มีการประชุมวางแผนร่วมกันกับผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในโครงการ			.704	
Q14	เปิดโอกาสให้คณะกรรมการนำเสนอ ความคิดเห็น			.695	
Q15	มีการนำความคิดเห็นของคณะกรรมการ ไปปฏิบัติ			.762	
Q16	มีการประชาสัมพันธ์ประเพณีรั้วบัว			.730	
Q17	มีการประเมินผลการดำเนินโครงการ			.652	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร	รายละเอียด	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ			
		Context Evaluation	Input Evaluation	Process Evaluation	Product Evaluation
Q18	มีการแจ้งผลการประเมินโครงการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ			.759	
Q19	มีการนำผลประเมินการประเมินโครงการมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน			.810	
Q20	ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีรับบัว				.722
Q21	ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของบางพลี				.716
Q22	กิจกรรมที่จัดขึ้นได้ช่วยสืบสานประเพณีรับบัว				.680
Q23	กิจกรรมที่จัดขึ้นได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว				.727
Q24	การจัดประเพณีรับบัวประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้				.673

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่า การประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 24 ตัว จำนวน 4 องค์ประกอบ และสามารถนำมาเป็นโมเดลในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยผลการวิเคราะห์

ด้วยเมทริกซ์สหสัมพันธ์และค่า Battlet's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 2232.833 และมีระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ($p\text{-value} < 0.000$) แสดงให้เห็นว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่า

เท่ากับ 0.929 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรมีความ สัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสม ในการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน โดยผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบ

เชิงยืนยันการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปป์และค่าน้ำหนักปัจจัย ในรูปของมาตรฐาน ปรากฏดังตาราง 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน การประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปป์

ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	P	R ²
การวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันอันดับสอง					
องค์ประกอบการประเมินบริบท	0.815			0.000***	0.690
องค์ประกอบการประเมินปัจจัยนำเข้า	0.856	0.111	7.102	0.000***	0.732
องค์ประกอบการประเมินกระบวนการ	0.830	0.118	6.760	0.000***	0.665
องค์ประกอบการประเมินผลผลิต	0.891	0.144	7.741	0.000***	0.793
การวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันอันดับแรก					
องค์ประกอบการประเมินบริบท					
Q1	0.772			0.000***	0.595
Q2	0.810	0.107	9.510	0.000***	0.656
Q3	0.780	0.118	9.094	0.000***	0.608
Q4	0.766	0.099	8.903	0.000***	0.587
Q5	0.794	0.105	9.293	0.000***	0.631
Q6	0.798	0.117	9.340	0.000***	0.636
องค์ประกอบการประเมินปัจจัยนำเข้า					
Q7	0.789			0.000***	0.623
Q8	0.826	0.121	10.111	0.000***	0.682
Q9	0.841	0.120	10.350	0.000***	0.707
Q10	0.614	0.120	7.0330	0.000***	0.376
Q11	0.804	0.144	9.981	0.000***	0.646

ตารางที่ 7 (ต่อ)

	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	P	R ²
Q12	0.735	0.129	8.726	0.000***	0.540	
องค์ประกอบการประเมินกระบวนการ						
Q13	0.799			0.000***	0.638	
Q14	0.789	0.093	9.681	0.000***	0.622	
Q15	0.834	0.093	10.434	0.000***	0.696	
Q16	0.785	0.103	9.860	0.000***	0.617	
Q17	0.754	0.095	9.128	0.000***	0.568	
Q18	0.716	0.098	8.541	0.000***	0.513	
Q19	0.755	0.099	9.145	0.000***	0.570	
องค์ประกอบการประเมินผลผลิต						
Q20	0.864			0.000***	0.746	
Q21	0.799	0.084	10.901	0.000***	0.639	
Q22	0.773	0.082	10.330	0.000***	0.597	
Q23	0.774	0.081	10.362	0.000***	0.599	
Q24	0.814	0.087	11.239	0.000***	0.663	

$\chi^2 = 376.378$ df = 246, p-value = 0.000, CMIN/df = 1.530, CFI = 0.939, TLI = 0.931, RMSE = 0.066, RMR = 0.036

*** p-value < 0.001

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล การประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปปี้ พบว่า ค่าสถิติไค-สแควร์ กำลังสองมีค่าเท่ากับ 376.378 โดยมีองศาอิสระ เท่ากับ 246 และมีค่า p-value = 0.000 โดยมีค่า สถิติในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล

คือ CMIN/ df = 1.530 ซึ่งน้อยกว่า 2 แสดงให้เห็น ว่าโมเดลมีความสอดคล้อง ค่าสถิติ CFI = 0.939 และ TLI = 0.931 ซึ่งมากกว่า 0.90 แสดงให้เห็น ว่าโมเดลมีความสอดคล้อง ค่า RMSE = 0.066 และ RMR 0.036 มีค่าน้อยกว่า 0.7 ซึ่งแสดง ให้เห็นว่าโมเดลมีความสอดคล้อง ดังนั้น จากสถิติ

ในการทดสอบความสอดคล้อง แสดงให้เห็นว่า โมเดลการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยอธิบายแต่ละองค์ประกอบ ได้ดังนี้

องค์ประกอบด้านการประเมินบริบท ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.77 ถึง 0.81 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.81 และมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบมากกว่าตัวแปรอื่น ($R^2 = 0.66$)

องค์ประกอบด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.84 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ความพร้อมด้านวัสดุ/อุปกรณ์ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.84 และมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบมากกว่าตัวแปรอื่น ($R^2 = 0.70$)

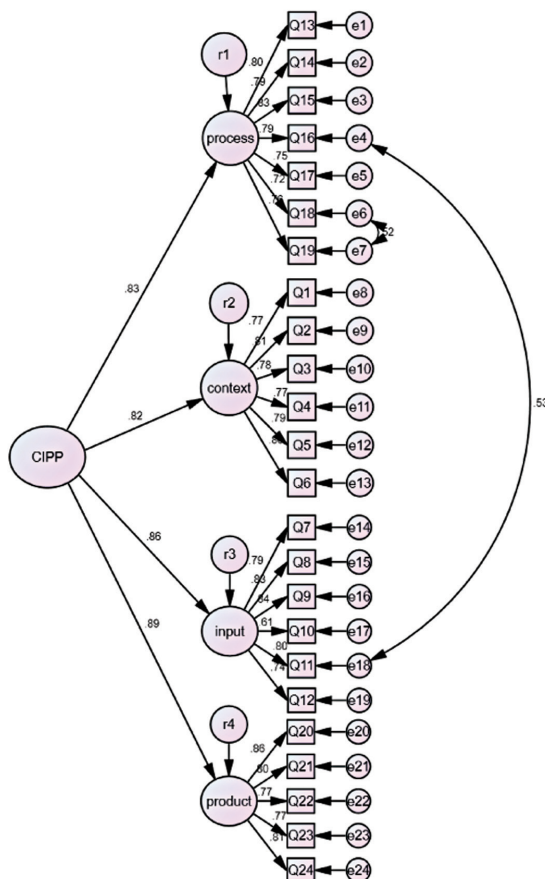
องค์ประกอบด้านการประเมินกระบวนการ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.72 ถึง 0.83 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ มีการนำความคิดเห็นของคณะกรรมการไปปฏิบัติ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.83 และมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบมากกว่าตัวแปรอื่น ($R^2 = 0.70$)

องค์ประกอบด้านการประเมินผลผลิต ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร มีค่า

น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในระหว่าง 0.77 ถึง 0.86 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีรับบัว ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.86 และมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบมากกว่าตัวแปรอื่น ($R^2 = 0.75$)

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า องค์ประกอบของการประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบซิปป์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ องค์ประกอบด้านการประเมินผลผลิต (Product) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.89 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเท่ากับ 0.79 รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.86 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเท่ากับ 0.73 องค์ประกอบด้านการประเมินกระบวนการ (Process) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.83 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเท่ากับ 0.66 และองค์ประกอบด้านการประเมินบริบท (Context) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.82 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเท่ากับ 0.69 ตามลำดับ

ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ของการประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบซิปป์ ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลการประเมินผล
โครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยใช้รูปแบบชิปปี้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการประเมินโครงการ “ประเพณีรับบัว” หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย ครั้งที่ 85” โดยใช้รูปแบบชิปปี้ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam, D.L. (2000) ที่ได้กำหนด

องค์ประกอบของการประเมินโครงการออกเป็น 4 ด้านคือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการและการประเมินผลผลิตเพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินโครงการทุกขั้นตอนและมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ในการศึกษารายองค์ประกอบสามารถอภิปรายผลตามแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบด้านการประเมินบริบท มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ของการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยตัวแปรที่มี

ความสำคัญมากที่สุด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.81 คือ ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดงานประเพณีรับบัวแต่ละปีได้มีประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานจากจังหวัดสมุทรปราการอย่างเป็นทางการ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วยผู้บริหารจากหน่วยงานภาครัฐ อาทิ นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในอำเภอบางพลี ปลัดอำเภอบางพลีทุกคน กำนันทุกตำบล ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน ผู้กำกับสถานีตำรวจ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล และประธานสภาวัฒนธรรมตำบลทุกตำบล ผู้บริหารจากหน่วยงานภาคเอกชน อาทิ อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้จัดการธนาคาร และประธานมูลนิธิ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจได้แก่ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเจ้าอาวาสและไวยาวัจกรเพื่อทำหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลประสานงานติดตามและให้คำปรึกษาคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การจัดงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นอกจากนี้ คณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ยังประกอบด้วยประธานชมรมและประชาชนทั้งในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง โดยให้ความร่วมมือผ่านการส่งงานจากผู้นำในชุมชนของตนเพื่อให้การจัดงานประเพณีรับบัวเป็นไปด้วยความราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wongprasert (2013) ที่พบว่าปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้การจัดงานประเพณีรับบัวประสบความสำเร็จ คือ การเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่ม ไม่ใช่แค่ทางชุมชน วัด อำเภอ หรือจังหวัด แต่ยังมีสื่อมวลชนโดยเฉพาะ

อย่างยิ่งสื่อประเภทสถานีโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นสถานีโทรทัศน์ภายในประเทศ รายการข่าว รายการบันเทิง เคเบิลทีวี หรือสถานีท้องถิ่นได้มีบทบาทอย่างมากในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานประเพณีรับบัว จากการที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทุกภาคส่วนในอำเภอบางพลี เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการประเพณีรับบัวจึงทำให้ประเพณีรับบัวกลายเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ในระดับประเทศ

องค์ประกอบด้านการประเมินปัจจัยนำเข้ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ของการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.84 คือความพร้อมด้านวัสดุ/อุปกรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการดำเนินงานได้จัดจ้างบริษัทเอกชนผู้รับจัดงานนิทรรศการ หรือ Event Organizer มารับเหมาดำเนินการในด้านการประดับตกแต่งสถานที่ เวทีการแสดง และผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เพราะทางบริษัทเอกชนมีความพร้อมและความชำนาญในด้านวัสดุและอุปกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางระบบแสง สี เสียงและการตกแต่งสถานที่บริเวณกว้างมากกว่าหน่วยงานราชการ โดยหลังจากบริษัทรับจัดงานได้รับแนวคิดหลัก (Theme) และ Key Message คือ “หนึ่งเดียวในโลกแห่งเดียวในประเทศไทย” จากคณะกรรมการดำเนินงานแล้ว ได้นำไปออกแบบแผนงานและนำเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงานในที่ประชุมเพื่อปรึกษาหารือจนกว่าจะได้รูปแบบในการจัดงานประเพณีรับบัวที่คณะกรรมการทุกฝ่ายยอมรับและตกลงร่วมกัน บริษัทรับจัดงานถึงเริ่มดำเนินการได้ และมีการทดสอบระบบแสง สี เสียง ความมั่นคงสวยงามของเวทีก่อนวันงาน

1 วันเพื่อแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านวัสดุและอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ

องค์ประกอบด้านการประเมินกระบวนการมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ของการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85

โดยตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.83 คือ มีการนำความคิดเห็นของคณะกรรมการไปปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการได้นัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อเตรียมการและวางแผนการดำเนินงานโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ล่วงหน้า 3 เดือนและประชุมเพื่อติดตามงานทุกเดือน ในการประชุมแต่ละครั้งได้มีการระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ แนวคิดหลักในการจัดงาน (Theme) กำหนดการ งบประมาณ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ตลอดจนการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อนำความคิดเห็นและข้อสรุปดังกล่าวไปถ่ายทอดให้กับกลุ่มทำงานและประชาชนในชุมชนของตนได้ปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 นี้ดำเนินไปด้วยความราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kanphai (2014) ที่พบว่าในการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานได้มีการเชิญประชาชนผู้ทรงคุณวุฒิ เช่น ครูที่ปลดเกษียณแล้ว และลูกศิษย์กับประเพณีนี้มานานเข้ามาร่วมประชุมเตรียมงาน เพื่อร่วมกำหนดหารูปแบบการอนุรักษ์ประเพณีที่เหมาะสม รวมทั้งนำประสบการณ์

การจัดงานในปีที่ผ่านมามาปรึกษาหารือ เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีถัดไป

องค์ประกอบด้านการประเมินผลผลิตมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ของการประเมินผลโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 แสดงว่าองค์ประกอบด้านการประเมินผลผลิตมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ Stufflebeam (2000) ที่กล่าวไว้ว่า หากผู้ปฏิบัติงานได้ทำการประเมินสถานะแวดล้อมและปัจจัยเบื้องต้น (Context Evaluation) อย่างรอบด้านเพื่อนำข้อมูลมากำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้ชัดเจน มีการตรวจสอบความเพียงพอและความพร้อมของทรัพยากร (Input Evaluation) ที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการ มีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคระหว่างการดำเนินงาน และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา (Process Evaluation) เพื่อเป็นการตรวจสอบโอกาสที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างดีแล้ว ผลลัพธ์ของโครงการ (Product Evaluation) หรือวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการก็จะประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง

ทั้งนี้ ตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.86 คือ ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีรับบัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Khomwhan (2014) ที่พบว่า ตั้งแต่ปี 2542 ถึงปัจจุบัน เทศบาลตำบลบางพลีได้เข้ามามีบทบาทต่อการจัดงานประเพณีรับบัวร่วมกับทางอำเภอบางพลีมากขึ้น

ทำให้การจัดงานประเพณีรับบัวมีความยิ่งใหญ่ พร้อมกับการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานประเพณีรับบัวที่หลากหลายมากขึ้น โดยหน้าวัดบางพลีใหญ่ มีการจัดแสดงมหรสพให้ชมตลอดคืน เช่น ดนตรี ภาพยนตร์ ลิเก และการแสดงของนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ในท้องถิ่น รวมทั้งภายในงานจะมีการจัดร้านขายของต่าง ๆ โดยเฉพาะอาหารพื้นบ้าน และขนมพื้นบ้านของชาวบางพลี ส่วนด้านหน้า ที่ว่าการอำเภอบางพลีเน้นกิจกรรมในช่วงกลางวัน โดยส่วนใหญ่เป็นการแสดงของนักเรียนและผู้สูงอายุ อาทิ การแสดงโขน การขับกล่อมเพลงลูกทุ่ง การแสดงรำพื้นบ้าน การสาธิตการละเล่นพื้นบ้าน การจัดนิทรรศการจำลองวิถีชีวิตของชาวบางพลีในอดีตดำเนินการโดยศูนย์วัฒนธรรมอำเภอบางพลี การสาธิตการทำข้าวต้มมัด การแข่งขันกินข้าวต้มมัด การประกวดขวัญใจแม่ค้า และการนั่งเรือชมวิถีชีวิตริมคลองสำโรง ซึ่งกิจกรรมสืบสานประเพณีรับบัวเหล่านี้เกิดจากการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่บางพลีและพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการประเพณีรับบัว ครั้งที่ 85 ที่ได้กำหนดไว้ว่า “เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” และ “เพื่อสืบสานประเพณีท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป” ได้บรรลุผลตามที่ได้ตั้งไว้อย่างเด่นชัด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการประเมินผล ตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย” ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากยิ่งขึ้นในปีถัดไป

2. โมเดลการประเมินผลโครงการ “ประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทย” โดยใช้รูปแบบชิปปี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประเมินผลการดำเนินโครงการ ประเพณีต่างๆ ของหน่วยงานราชการระดับท้องถิ่นที่ต้องดำเนินการทุกปี เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ครอบคลุมการดำเนินงานทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมงานประเพณีรับบัว หนึ่งเดียวในโลก แห่งเดียวในประเทศไทยเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการของคณะกรรมการดำเนินงานว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล และสร้างความมั่นใจในการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานตามรูปแบบชิปปี้มากยิ่งขึ้น

REFERENCES

- Bentler, P.M. & Chou, C. (1987). Practical issues in structural modeling. **Sociological Methods and Research**, 16(1), 78–117.
- Kanphai, S. (2014). **Conservational process of Rub Bua tradition in Amphoe Bang Phli, Samutprakan province**. (Master Degree Thesis). Burapha University, Chonburi.
- Khomwhan, N. (2014). Community identity of Bang Phli old market, Samutprakan province. **Valaya Alongkorn Review**, 4(2), 1-13. (In Thai)
- Navavongsathian et al.,(2013). **The collection and storage of intangible cultural heritage “Rub Bua” tradition** (Research report). Bangkok. Southeast Bangkok College.
- Stufflebeam, D.L. (2000). **The CIPP model for evaluation**. In Stufflebeam, D.L., Madaus, G.F., Kellaghan, T. (Eds), *Evaluation models: viewpoints on educational and human service evaluation* (pp. 279-317). (2nd ed). Boston: Kluwer Academic.
- Wongprasert, N. (2014). Communications strategy to promote tourism of Rub Bua festival at Bang Phli, Samutprakan province. **Journal of Language, Religion and Culture**, 3(2), 1-18. (In Thai)
-